

METODOLOGIA I TÈCNIQUES D'INVESTIGACIÓ SOCIAL

Escola Universitària d'Estudis Empresarials de Sabadell
Curs 2005 - 2006

Grup: 50

Professor: Lluís Sáez i Giol

OBJECTIUS

L'assignatura té un caràcter marcadament pràctic, pretén transmetre als/les estudiants continguts fonamentals per conèixer què vol dir investigar en ciències socials, així com familiaritzar-los amb els problemes i tècniques bàsiques de recerca.

Els objectius concrets són:

- Conèixer les rutines principals i les etapes fonamentals del procés d'investigació en CC.SS.
- Saber enfocar i definir un problema de recerca, ja sigui establert externament o pel propi estudiant.
- Conèixer les principals tècniques de recollida i d'anàlisi de dades tant dins la perspectiva quantitativa com dins la qualitativa
- Adquirir les habilitats instrumentals que permetin aprendre a: 1) trobar, escollir i organitzar el material rellevant per a un treball científic; 2) sistematitzar i triar el material trobat, tot construint l'objecte d'anàlisi; 3) adquirir els coneixements informàtics bàsics que permetin el tractament de les dades; 4) organitzar i presentar el material de forma adient i defensar-lo en públic.
- Aprendre un estil de treball rigorós, capaç de combinar l'ús de criteris comuns amb la creativitat personal.

ORGANITZACIÓ DEL CURS I MÈTODE D'AVALUACIÓ

- L'avaluació és contínua. Es fa a partir del seguiment de l'aprenentatge de l'estudiant durant tot el curs. Aquest seguiment es farà a través d'un treball de curs que val el 100% de la nota, dividit en diverses parts o exercicis parcials.
- Mitjançant la realització del treball l'estudiant podrà aprendre des de l'experiència les diverses formes específiques de construir, recollir, sistematitzar, gestionar i analitzar un conjunt de dades a partir d'una proposta concreta del/la professora. Per tant, es tracta d'una simulació de tot el procés de producció i anàlisi de dades. Es lliurarà en el moment oportú el programa d'exercicis parcials que constitueix el treball.
- Tots els exercicis seran guiats i tutoritzats. Això vol dir que s'haurà d'informar puntualment al/la professora de l'activitat que s'està realitzant per tal d'orientar-la.
- Es farà servir com a suport informàtic els paquets SPSS 12.0.

PROGRAMA

Per alguns temes es donaran esquemes i lectures que ajudaran a completar les línies genèriques que aquí s'exposen. Aquests materials es podran trobar a la copisteria de l'Escola o al campus virtual.

BLOC I. LA INVESTIGACIÓ SOCIAL

- Què vol dir investigar en ciències socials?
- Metodologia, mètodes i tècniques
- Les perspectives d'investigació
- Preparació de la recerca i plantejament d'una problemàtica
- Dinàmiques d'investigació
- Les etapes fonamentals d'una recerca: construcció de l'objecte d'estudi i validació empírica
- Les hipòtesis de la investigació, l'operativització i el treball de camp
- Aspectes ètics de la pràctica investigadora

Bibliografia:

CEA D'ANCONA, M.A. 1998. "La organización de la investigación" a CEA D'ANCONA, M. A. *Metodología cuantitativa. Estrategias y técnicas de investigación social*. Madrid: Síntesis.

DOMÍNGUEZ, M. & COCO, A. 2000. "procés i estratègia d'investigació" a DOMÍNGUEZ, M. & COCO, A. *Tècniques d'investigació social I*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.

GALLEGO, F. 2001. *Aprender a generar ideas*. Barcelona: Paidós

GARCÍA FERRANDO, M. 2000. "La observación científica y la obtención de datos sociológicos" a GARCÍA FERRANDO, M.; IBÁÑES, J. & ALVIRA, F. (ed.) *El análisis de la realidad social*. Madrid: Alianza (3a edició)

JORGE, E. 2003. *La investigación social i el dato complejo: una primera aproximación*. Alacant: Universitat d'Alacant

LOSADA, J.L. & LÓPEZ-FEAL. 2003. *Métodos de Investigación en Ciencias Sociales y humanas*. Madrid: Internacional Thomson Paraninfo.

MANHEIM, J.B.; RICH, R.C. 1986. "El proceso de investigación" a MANHEIM, J.B.; RICH, R.C. *Análisis político empírico: métodos de investigación en ciencia política*. Madrid: Alianza.

QUIVY, R. VAN CAMPEHOUDT, L. 1997. *Manual de recerca en ciències socials*. Barcelona: Herder.

SIERRA BRAVO, R. 2001. "El proceso de investigación social" a Sierra Bravo, R. *Técnicas de investigación social. Teoría y ejercicios*. Madrid: Paraninfo. (14a edició)

BLOC II. LA PRODUCCIÓ I L'ANÀLISI DE DADES

- Les fonts d'informació
- Variables, dimensions, indicadors i índexs
- Les unitats d'observació i el camp d'anàlisi
- La distinció entre tècniques qualitatives i quantitatives
- Les tècniques de producció de dades. Classificació i característiques
- Les tècniques d'anàlisi de dades. Classificació i característiques
- L'elecció de les tècniques de producció de dades

Bibliografia

GARCÍA FERRANDO, M. 2000. "La observación científica y la obtención de datos sociológicos" a GARCÍA FERRANDO, M.; IBÁÑES, J. & ALVIRA, F. (ed.) *El análisis de la realidad social*. Madrid: Alianza (3a edició)

González Blanco, P. 2000. "Medir en las ciencias sociales" a GARCÍA FERRANDO, M.; IBÁÑES, J. & ALVIRA, F. (ed.) *El análisis de la realidad social*. Madrid: Alianza (3a edició)

González Río, M. J. 1997. *Metodología de la investigación social. Técnicas de recolección de datos*. Alicante: Aguacilar.

QUIVY, R. VAN CAMPEHOUDT, L. 1997. *Manual de recerca en ciències socials*. Barcelona: Herder.

SIERRA BRAVO, R. 2001. "Observación, medida y escalas" a Sierra Bravo, R. *Técnicas de investigación social. Teoría y ejercicios*. Madrid: Paraninfo. (14a edició)

Visauta Vinacua, B. 1989. *Técnicas de Investigación Social. Vol. I: Recogida de datos*. Barcelona: Promociones y Publicaciones Universitarias.

BLOC III. PRODUCCIÓ I ANÀLISI DE LES DADES QUANTITATIVES

- La investigació mitjançant enquesta. Tipus d'enquestes.
- La construcció del qüestionari. Formulació i tipus de preguntes
- La codificació i la construcció de la matriu. Relació dels protocols amb la matriu
- Variables i valors. Preparació de les dades per a l'anàlisi
- Anàlisi quantitativa de dades. Estadística descriptiva. Taules univariades, bivariades i trivariades.
- Presentació dels resultats. Gràfics. Elaboració de l'informe final.

Bibliografia

ARIAS, A.; FERNÁNDEZ, B. 1998. "La encuesta como técnica de investigación social", a ROJAS, A.; FERNÁNDEZ, J. & PÉREZ, C. *Investigar mediante encuestas*. Madrid: Síntesis.

CAO ABAD, R. ET AL. 2001. "Descripción de una variable" i "Contrastes de hipótesis" a CAO ABAD, R. *Introducción a la estadística y sus aplicaciones*. Madrid: Pirámide.

CEA D'ANCONA, M.A. 1998. "La investigación social mediante encuesta" i "El análisis de datos" a CEA D'ANCONA, M. A. *Metodología cuantitativa. Estrategias y técnicas de investigación social*. Madrid: Síntesis.

LÓPEZ, P. & LOZARES, C. 1999. *Técnicas de análisis bivariable de datos estadísticos*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la UAB.

DÍAZ DE RADA, V. 2001. *Organización y gestión de los trabajos de campo con encuestas personales y telefónicas*. Barcelona: Ariel.

DÍAZ DE RADA, V. 2001. *Diseño y elaboración de cuestionarios para la investigación comercial*. Madrid: ESIC.

DOMÍNGUEZ, M. & COCO, A. 2000. *Tècniques d'investigació Social I*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.

RUIZ OLABUÉNAGA, J.L., ARÍSTEGI, I; MELGOSA, L. 1998. "Análisis de datos" RUIZ OLABUÉNAGA, J.L., ARÍSTEGI, I; MELGOSA, L. *Cómo elaborar un proyecto de investigación social*. Bilbao: Universidad de Deusto.

SÁNCHEZ CARRIÓN, J.J. 1992. *Análisis de tablas de contingencia*. Madrid: CIS-Siglo XXI (2a edició)

BLOC IV. PRODUCCIÓ I ANÀLISI DE DADES QUALITATIVES. L'ENTREVISTA I EL GRUP DE DISCUSSIÓ.

- La producció de dades de caràcter verbal: l'entrevista i tècniques d'interlocució grupal
- L'entrevista. Preparació, desenvolupament i transcripció.
- Les tècniques d'interlocució grupal. Tipus, estructura i formació dels grups.
- Les anàlisis de textos i transcripcions.
- Les eines de caràcter informàtic en l'anàlisi qualitativa. Anàlisi qualitativa de textos.

Bibliografia

ALONSO BENITO, L. E. 1998. *La mirada cualitativa en sociología. Una aproximación interpretativa*. Madrid. Fundamentos.

BLANCHET, A. 1989. "Entrevistar" a BLANCHET, A.; GHIGLIONE, R. & MASSONAT, J. TROGNON, A. (eds.) *Técnicas de investigación en ciencias sociales*. Madrid: Síntesis.

PÉREZ SERRANO, G. 1998. *Investigación cualitativa. Retos e interrogantes. Vol. II. Técnicas y análisis de dato*. Málaga: Aljibe.

RUIZ OLABUÉNAGA, L. 1996. *Metodología de la investigación cualitativa*. Bilbao: Universidad de Deusto.

VALLÉS, M. S. 1997. *Técnicas cualitativas de investigación social. Reflexión metodológica y práctica profesional*. Madrid. Síntesis.